

Låt stå!

Om skolan

Jag kan inte säga att jag vet hur skolan fungerar nu för tiden. Det är länge sedan jag hade ett skolbarn att bry mig om. Men nu när mitt lilla barnbarn närmar sig skolåldern har frågan blivit aktualiserad för mig. Ett och annat har jag fångat upp via massmedia och bekanta.

Den här texten läste jag på nätet "Och enligt PISA-undersökningen är den svenska skolan idag ett av de skolsystem där skillnaderna numera är som allra störst mellan majoritets- och minoritetsbarnen och de svenska klyftorna liknar numera de som gäller i Central- och Östeuropa där skillnaderna mellan majoritetsbarnen och de romska barnen tyvärr är extremt".

En gång i tiden var den svenska skolan världens mest jämlika och likvärdiga skola. Idag har den svenska skolan halkat ned till en förnedrande plats 25 bland världens 41 rikaste länder enligt UNICEF.

En sak kan jag säga direkt, jag anser inte att skolan ska drivas som vinstgivande företag där våra skattepengar försvinner till olika skatteparadis och hamnar i fickorna hos personer som endast är ute för att förmera sina förmögenheter. Alla barn bör ha rätt till samma kvalitet på sin skola.

Nästan var tredje lärare av landets sammanlagt 100.000 grundskollärare är obehörig. De flesta obehöriga lärare finns i de skolor som skulle behöva särskilt duktiga lärare. En sådan skola som "Engelska

skolan" har många obehöriga lärare men där är det nog så att ägarna därigenom vill tjäna mer pengar själva. En obehörig lärare behöver de ju inte betala samma lön som en "utbildad".

Hög andel behöriga lärare sammanfaller med bättre skolresultat, i form av gymnasiebehörighet. Det visar Dagens Samhälles granskning av Skolverkets statistik kring drygt 1.500 skolor med högstadium.

Medan de allra flesta majoritetssvenska barn uppnår den grundläggande läskunnighet som krävs i svenska språket, enligt PISA-undersökningen så misslyckas nästan 45 procent av alla invandrade barn med detta liksom över 20 procent av alla "andragenerationare" (det vill säga elever födda i Sverige med två invandrade föräldrar) och nästan 15 procent av alla blandbarn (det vill säga elever med en inrikesfödd och en utrikesfödd förälder) och bland barnen med utomeuropeisk bakgrund är samtliga dessa procentsiffror tyvärr "sju resor värre" än så.

Hur ska man kunna fungera bra i samhället om man inte kan läsa? Hur ska man kunna fortbilda sig? Hur ska man lära sig förstå världen och sina medmänniskor?

Ingers tankar

Hur ska man få ett hyfsat jobb? Jag fasar för den dag då mitt barnbarn börjar skolan och blir kallad 'hora' av småkillarna i klassen. Det ordet och andra könsord och fula ord har de flesta ändå lyckats lära sig.

Här är en lista på vad jag tycker är viktigt i skolan:

► Först och främst läskunnigheten. Utan den faller allt annat platt. Alla barn har inte föräldrar som kan stötta genom att väcka lusten för läsning. Då måste skolan ställa upp med "extrahjälp". Men det ska inte vara så att lärare får lägga all sin tid på analfabeter så att övriga elever inte får någon lärarhjälp.

När jag gick i skolan hade vi rättskrivning. Det verkar vara ett ämne man tar lätt på om det nu ens finns i dagens skola. Ordkunskap och språklära är bra att vara insatt i när man lär sig ett främmande språk. Jag vill aldrig mer höra folk skryta med att de "aldrig läst en bok". En bok är som regel mer spännande än en film. Hjärnans förmåga att skapa bilder med utgång från en text är ofta bättre än vad vilken regissör som helst kan åstadkomma.

► Ett annat viktigt ämne är matematik. Det är också ett ämne där det inte får finnas luckor i kunskaperna bland annat. För att färdigheter i andra ämnen är beroende av matematikkunskaperna och ämnet hela tiden byggs på tidigare kunskaper. Jag minns när jag och brorsan började med algebra i realskolan och läraren sa "Begriper ni inte det här är ni för dumma att gå i den här skolan". Brorsan och jag läste därför extra med vår lärarinna som vi hade haft i klass 5 och 6. När hon förklarade var det lätt som en plätt. Brorsan fick sedan högsta betyg i matte när han utbildade sig till ingenjör, så dum var han inte, och inte jag heller även om jag inte hade lika högt betyg som han.

En bekant sa till mig att hon hört att i vissa skolor rättar man inte matteproven för då kan eleverna känna sig kränkta om de har något fel. Det påståendet kan väl ändå inte vara sant? Det är ju totalt kontraproduktivt.

Om man har sett TV-programmet "Lyxfällan" inser man att det är väldigt många som har bristande förmåga när det gäller att kunna räkna.

► Ämnen som religion och historia hoppas jag har förändrats sedan jag gick i skolan.

Förhoppningsvis behandlas alla religioner likvärdigt och även det faktum att inte alla personer är "religiösa". Historia är säkert annorlunda nu. Årtalsrabblandet hoppas jag är mindre viktigt än de stora skeendena i mänsklighetens historia. När jag gick i skolan fick vi inte lära oss något om 1900-talet, men var enda episod i Gustav Vasas färd genom Dalarna skulle vi kunna.

► Så kallade "övningsämnen" tror jag inte man satsar på nu för tiden. Det tycker jag är synd. Barn som inte är så duktiga i de "tungta" ämnena kanske har fallenhet för till exempel teckning, sång&musik, slöjd eller gymnastik. De skulle må bra av att få självförtroende genom något "övningsämne" de är bra på.

► Det ämne som är viktigast är det om hur vi blir goda "världsmedborgare" och förstår vår roll i det stora hela. Att vi får lära oss vad vi gör för inverkan på omgivningen i stort och smått på den här planeten. Att vi lär oss källkritik och etik. Att vi förstår hur man ska uppträda och behandla sina medmänniskor. Att vi lär oss ta eget ansvar.

Det ska bli spännande att följa barnbarnets väg i skolan. Jag hoppas hennes vetgiriga lilla person ska få lära sig allt hon vill kunna och att hon tar sig igenom skolan "oskadd".

Inger Klintberg Danielsson, 21 februari 2021